

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Zagreb, 30. studenoga 2020.

PREDLAGATELJ: Ministarstvo zdravstva

PREDMET: Nacrt prijedloga zakona o izmjeni i dopunama Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti, s Nacrtom konačnog prijedloga zakona

---

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENI I DOPUNAMA ZAKONA O ZAŠTITI
PUČANSTVA OD ZARAZNIH BOLESTI, S KONAČNIM
PRIJEDLOGOM ZAKONA**

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENI I DOPUNAMA ZAKONA O ZAŠTITI PUČANSTVA OD ZARAZNIH BOLESTI

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga zakona sadržana je u članku 2. stavku 4. podstavku 1. i člancima 59. i 70., a u vezi s člankom 16. Ustava Republike Hrvatske, (Narodne novine, br. 85/10 - pročišćeni tekst i 5/14 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Zakonom o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti koji je Hrvatski sabor donio na sjednici održanoj 13. srpnja 2013., a koji je noveliran 2008., 2009., 2017., 2018. te 2020., utvrđuju se zarazne bolesti čije je sprečavanje i suzbijanje od interesa za Republiku Hrvatsku, kao i mjere za zaštitu pučanstva od zaraznih bolesti.

Novelom Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti iz travnja 2020., dopunjene su odgovarajuće zakonske odredbe novom zaraznom bolešću koja je uzrokovana dosada nepoznatim koronavirusom koji je nazvan SARS-CoV-2, a bolest je nazvana COVID -19 (COrona Virus Disease 2019). Svjetska zdravstvena organizacija (u daljnjem tekstu: SZO) početkom 2020. započela je izvještavanje o pojavi grupiranja oboljelih od upale pluća u Kini i svijetu, te je prema epidemiološkoj situaciji 30. siječnja 2020. epidemija proglašena javnozdravstvenim hitnim stanjem od međunarodnog značaja (Public Health Emergency of International Concern - PHEIC), što je omogućilo bolju međunarodnu koordinaciju odgovora na epidemiju u skladu s obvezujućim preporukama SZO-e te dodatnu međunarodnu mobilizaciju financijskih i ljudskih resursa. SZO je 11. ožujka 2020. proglasila pandemiju COVID-19.

Republika Hrvatska je vrlo rano započela s provedbom epidemioloških i drugih mjera usmjerenih na suzbijanje širenja ove infekcije. Odluku o proglašenju opasnosti od epidemije ministar zdravstva donio je 4. ožujka 2020., a Odluku o proglašenju epidemije bolesti COVID-19 uzrokovane virusom SARS-CoV-2, ministar zdravstva donio je 11. ožujka 2020.

Od 25. veljače 2020., kada je zabilježen prvi slučaj zaraze u Republici Hrvatskoj, do 27. studenog 2020. ukupno je zabilježeno 119.706 osoba zaraženih novim koronavirusom, 1.600 osoba je preminulo, a 95.698 osoba se oporavilo. U samoizolaciji je trenutno 51.514 osoba. Do 27. studenoga 2020. ukupno je testirano 724.820 osoba. Prema epidemiološkim pokazateljima na dan 23. studenoga 2020. kumulativna 7-dnevna stopa za Republiku Hrvatsku iznosi 493,5/100.000, a kumulativna 14-dnevna stopa 903,0/100.000. Sve županije imaju kumulativnu 7-dnevnu stopu veću od 50/100.000 stanovnika i kumulativnu 14-dnevnu stopu veću od 100/100.000. Udio pozitivnih testova u ukupnom broju testiranja (38. - 39. tjedan epidemije) iznosi 34,4 %. U 29. tjednu epidemije broj novih slučajeva u intenzivnoj njezi na 100.000 stanovnika iznosi 4,0/100.000, a broj smrtnih slučajeva je 316. Ukupna stopa smrtnih slučajeva na 1.000.000 stanovnika je 342,0.

U posljednjih osam tjedana epidemije (od 32. do 39. tjedna) stopa potvrđenih slučajeva kontinuirano raste. Ukupan broj testiranja, nakon blagog pada u 32. i 33. tjednu epidemije od 34. tjedna kontinuirano raste te je u 38. tjednu dosegnut maksimalan broj testiranja, ukupno 60.516 testova. S povećanjem broja slučajeva raste i broj osoba kojima je potrebna potpora disanja na respiratoru. Raste i stopa smrtnih slučajeva na 100.000 stanovnika.

Kao opći zakonodavni model upravljanja krizom, primjeren težini i urgentnosti opisane pandemije/epidemije koju odlikuju brze i nepredvidive promjene te stalna opasnost od eksponencijalnog rasta oboljelih, prethodnim izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti uređen je institucionalni model prema kojem Stožer civilne zaštite djeluje i odlučuje u suradnji s Ministarstvom zdravstva i Hrvatskim zavodom za javno zdravstvo pod neposrednim nadzorom Vlade Republike Hrvatske. Taj institucionalni model omogućuje brzu provedbu i ostvarenje dvaju temeljnih načela djelovanja i odlučivanja tijekom globalnih pandemija/nacionalnih epidemija, kakva je ona uzrokovana bolešću COVID-19. To su načelo djelotvornosti (učinkovitosti) i načelo razmjernosti. Drugim riječima, predloženi model osigurava da poduzete mjere postižu zadane legitimne ciljeve (u prvom redu, zaštitu života i zdravlja ljudi), ali da te mjere, kao i njihov intenzitet, istodobno budu takve da strogo odgovaraju potrebama danog trenutka te traju samo dok to okolnosti zahtijevaju, kako bi Ustavom zajamčene slobode i prava građana u svakom trenutku bili ograničeni samo u mjeri koja je nužna i koja odgovara naravi potrebe za njihovim ograničenjem. Prema predloženom modelu, nadzor nad postizanjem tih ciljeva bio bi u rukama Vlade Republike Hrvatske.

S obzirom na sadašnju epidemiološku situaciju, a u cilju što učinkovitijeg sprječavanja i suzbijanja širenja bolesti COVID-19 uzrokovane virusom SARS-CoV-2, ovim zakonskim prijedlogom predlažu se nove sigurnosne mjere za sprječavanje i suzbijanje zaraznih bolesti, i to sigurnosna mjera obveze pravilnog nošenja maske za lice ili medicinske maske, sigurnosna mjera zabrane ili ograničenja održavanja javnih događanja i/ili okupljanja te sigurnosna mjera zabrane ili ograničenja održavanja privatnih okupljanja.

U odnosu na predložene sigurnosne mjere treba istaknuti da se prema dosadašnjem tijeku epidemije bolesti COVID-19 nedvojbenim ukazuje neophodnost pravilnog nošenja maski za lice ili medicinskih maski tako da pokrivaju usta i nos što utječe na smanjenje mogućeg rizika prijenosa virusa. Maske za lice i medicinske maske preporučuju se kao jednostavna prepreka kako bi se spriječilo da respiratorne kapljice putuju u zrak i na druge osobe, kada osoba koja nosi masku kašlje, kihne, razgovara ili povisi glas. To se naziva kontrolom izvora. Pravilna uporaba maski najvažnija je kada su osobe u zatvorenom prostoru i kada je socijalno distanciranje teško provesti ili održati. Nošenje maski u zajednici kao važnu protuepidemijsku mjeru preporučuje SZO, Europski centar za kontrolu bolesti te Centar za kontrolu bolesti SAD-a, kao i Hrvatski zavod za javno zdravstvo. Isto tako, prilikom javnih događanja i okupljanja kao i tijekom održavanja privatnih okupljanja gdje se na određenom prostoru može okupiti veći broj osoba koje ostvarujući bliske kontakte dovode do rizika od širenja virusa i u konačnici do ugrožavanja zdravlja pučanstva.

Ujedno se predloženim zakonom propisuju sankcije za pravne osobe, za odgovornu osobu u pravnoj osobi, kao i za fizičku osobu obrtnika te fizičku osobu koja obavlja drugu samostalnu djelatnost i za fizičke osobe koje se ne pridržavaju donesenih sigurnosnih mjera.

Također, ovim zakonom uređuje se da kada je proglašena epidemija zarazne bolesti ili opasnost od epidemije zarazne bolesti, u odnosu na koju je i Svjetska zdravstvena organizacija proglasila pandemiju, odnosno epidemiju ili opasnost od nje, nadzor nad provedbom sigurnosnih mjera za zaštitu pučanstva od zaraznih bolesti obavljaju i policijski službenici, inspektori tijela državne uprave nadležnog za civilnu zaštitu, inspektori Državnog inspektorata te inspektori drugih tijela državne uprave u okviru svoje nadležnosti.

Predloženim zakonom omogućuje se djelotvorno upravljanje krizom u situaciji pandemije/epidemije zarazne bolesti COVID -19, te njeno učinkovito suzbijanje radi zaštite života i zdravlja ljudi.

III. OCJENA SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovoga zakona nije potrebno osigurati dodatna financijska sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

U skladu s člankom 204. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, br. 81/13, 113/16, 69/17, 29/18, 53/20, 119/20 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 123/20) predlaže se donošenje ovoga zakona po hitnom postupku radi osobito opravdanih razloga. Naime, u povodu Odluke o proglašenju epidemije bolesti COVID-19 uzrokovane virusom SARS-CoV-2 u Republici Hrvatskoj, od 11. ožujka 2020., koju je ministar zdravstva donio na prijedlog Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo u skladu s člankom 2. stavkom 4. Zakona, a zbog brzine širenja te bolesti te potrebe njezina učinkovitog suzbijanja, opći je interes da predložene sigurnosne mjere te sankcije za njihove prekršitelje što prije zažive u praksi u svim svojim elementima. Stupanje na snagu ovoga zakona što je prije moguće u najboljem je interesu pučanstva Republike Hrvatske jer pridonosi zaštiti njihovih života i njihova zdravlja, ali i drugih sloboda i prava zajamčenih Ustavom. To je ujedno i interes Republike Hrvatske jer se na taj način najbolje štiti njezin pravni poredak. Slijedom toga, predlaže se i stupanje na snagu ovoga zakona prvoga dana od dana objave u Narodnim novinama.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENI I DOPUNAMA ZAKONA O ZAŠTITI PUČANSTVA OD ZARAZNIH BOLESTI

Članak 1.

U Zakonu o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti (Narodne novine, br. 79/07, 113/08, 43/09, 130/17, 114/18 i 47/20), u članku 47. stavku 2. iza točke 8. dodaju se nova točka 9. te točke 10. i 11. koje glase:

"9. obvezu pravilnog nošenja maske za lice ili medicinske maske,
10. zabranu ili ograničenje održavanja javnih događanja i/ili okupljanja,
11. zabranu ili ograničenje održavanja privatnih okupljanja."

Dosadašnja točka 9. postaje točka 12.

Članak 2.

Iza članka 72. dodaje se članak 72.a koji glasi:

"Članak 72.a

Iznimno od članka 69. ovoga Zakona, kada je proglašena epidemija zarazne bolesti ili opasnost od epidemije zarazne bolesti, u odnosu na koju je i Svjetska zdravstvena organizacija proglasila pandemiju, odnosno epidemiju ili opasnost od nje, nadzor nad provedbom sigurnosnih mjera za zaštitu pučanstva od zaraznih bolesti iz članka 47. stavka 2. ovoga Zakona obavljaju i policijski službenici, inspektori tijela državne uprave nadležnog za civilnu zaštitu, inspektori Državnog inspektorata te inspektori drugih tijela državne uprave u okviru svoje nadležnosti."

Članak 3.

Iza članka 76.a dodaju se članci 76.b, 76.c i 76.d koji glase:

"Članak 76.b

Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 40.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba:

1. ako ne poštuje zabranu ili ograničenje održavanja javnih događanja i/ili okupljanja (članak 47. stavak 2. točka 10.)
2. ako ne poštuje zabranu ili ograničenje održavanja privatnih okupljanja (članak 47. stavak 2. točka 11.).

Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi, kao i fizička osoba obrtnik te fizička osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 10.000,00 kuna.

Članak 76.c

Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 kuna kaznit će se za prekršaj fizička osoba ako se ne pridržava obveze pravilnog nošenja maske za lice ili medicinske maske (članak 47. stavak 2. točka 9.).

Članak 76.d

Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 10.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj fizička osoba, vlasnik odnosno posjednik privatnog prostora ako organizira ili dopusti održavanje privatnog okupljanja protivno odlukama iz članka 47. stavka 2. točke 11. ovoga Zakona."

Članak 4.

Članak 79. mijenja se i glasi:

"Za prekršaje propisane ovim Zakonom kaznu može naplatiti na mjestu počinjenja prekršaja osoba ovlaštena za provedbu nadzora nad provedbom sigurnosnih mjera za zaštitu pučanstva od zaraznih bolesti iz članka 69. i 72.a ovoga Zakona, sukladno zakonu kojim se uređuju prekršaji."

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE**Članak 5.**

Odluke Stožera civilne zaštite Republike Hrvatske donesene radi trenutačne zaštite života i zdravlja pučanstva u Republici Hrvatskoj, a u povodu Odluke o proglašenju epidemije bolesti COVID-19 uzrokovane virusom SARS-CoV-2 u Republici Hrvatskoj, klasa: 011-02/20-01/143, urbroja: 534-02-01-2/6-20-01 od 11. ožujka 2020., kojima su uvedene mjere iz članka 1. ovoga Zakona smatraju se sigurnosnim mjerama iz ovoga Zakona.

Članak 6.

Ministarstvo zdravstva će u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona provesti naknadnu procjenu učinaka ovoga Zakona.

Članak 7.

Ovaj Zakon stupa na snagu prvoga dana od dana objave u Narodnim novinama.

OBRAZLOŽENJE

Uz članak 1.

Ovim člankom propisuju se sigurnosne mjere za zaštitu pučanstva od zaraznih bolesti: obveze pravilnog nošenja maske za lice ili medicinske maske, zabrane ili ograničenja održavanja javnih događanja i/ili okupljanja te zabrane ili ograničenja održavanja privatnih okupljanja.

Uz članak 2.

Ovim člankom uređuje se da u slučaju proglašene epidemije zarazne bolesti ili opasnost od epidemije zarazne bolesti u odnosu na koju je i Svjetska zdravstvena organizacija proglasila pandemiju, odnosno epidemiju ili opasnost od nje, nadzor nad provedbom sigurnosnih mjera za zaštitu pučanstva od zaraznih bolesti iz članka 47. stavka 2. ovoga Zakona obavljaju i policijski službenici, inspektori tijela državne uprave nadležnog za civilnu zaštitu, inspektori Državnog inspektorata te inspektori drugih tijela državne uprave u okviru svoje nadležnosti.

Uz članak 3.

Ovim člankom propisuju se novčane kazne za pravne osobe, odgovorne osobe u pravnoj osobi, fizičke osobe obrtnik te fizičke osobe koja obavlja drugu samostalnu djelatnost, kao i fizičke osobe koje se ne pridržavaju obveza koje proizlaze iz donesenih sigurnosnih mjera za zaštitu pučanstva od zaraznih bolesti.

Uz članak 4.

Ovim člankom propisuje se naplata prekršajne kazne na mjestu počinjenja prekršaja sukladno odredbama zakona kojim se uređuju prekršaji i prekršajne sankcije.

Uz članak 5.

Ovim člankom uređuje se prijelazna odredba na način da se sve odluke Stožera civilne zaštite Republike Hrvatske donesene u povodu odluke ministra zdravstva o proglašenju epidemije bolesti COVID-19 uzrokovane virusom SARS-CoV-2 u Republici Hrvatskoj, smatraju mjerama iz članka 1. ovoga Zakona.

Uz članak 6.

Uređuje se naknadna procjena učinaka ovoga Zakona.

Uz članak 7.

Uređuje se stupanje na snagu ovoga Zakona.

ODREDBE VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU, ODNOSNO DOPUNJUJU

Članak 47.

Radi zaštite pučanstva Republike Hrvatske od unošenja kolere, kuge, virusnih hemoragijskih groznica, žute groznice, bolesti COVID-19 uzrokovane virusom SARS-CoV-2 i drugih zaraznih bolesti, poduzimaju se mjere određene ovim Zakonom te međunarodnim ugovorima kojih je Republika Hrvatska stranka.

Radi sprečavanja i suzbijanja zaraznih bolesti iz stavka 1. ovoga članka, na prijedlog Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo ministar može narediti posebne sigurnosne mjere za zaštitu pučanstva od zaraznih bolesti:

1. provođenje obvezne protuepidemijske dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije,
2. osnivanje karantene,
3. zabranu putovanja u državu u kojoj postoji epidemija bolesti iz stavka 1. ovoga članka,
4. zabranu kretanja osoba, odnosno ograničenje kretanja u zaraženim ili neposredno ugroženim područjima,
5. ograničenje ili zabranu prometa pojedinih vrsta robe i proizvoda,
6. obvezno sudjelovanje zdravstvenih ustanova i drugih pravnih osoba, privatnih zdravstvenih radnika i fizičkih osoba u suzbijanju bolesti,
7. zabranu uporabe objekata, opreme i prijevoznih sredstava,
8. izolaciju osoba u vlastitom domu ili drugom odgovarajućem prostoru – samoizolacija,
9. druge potrebne mjere.

U slučajevima iz stavka 1. ovoga članka ministar može predložiti i zabranu ulaska u Republiku Hrvatsku osobama koje dolaze iz područja na kojima postoji epidemija zaraznih bolesti, a nemaju valjanu potvrdu o cijepljenju ili kada to zahtijeva javno-zdravstveni interes.

Kada je, sukladno članku 2. stavcima 4. i 5. ovoga Zakona, proglašena epidemija zarazne bolesti ili opasnost od epidemije zarazne bolesti u odnosu na koju je i Svjetska zdravstvena organizacija proglasila pandemiju, odnosno epidemiju ili opasnost od nje, sigurnosne mjere iz stavaka 1. do 3. ovoga članka može odlukom narediti, u suradnji s Ministarstvom zdravstva i Hrvatskim zavodom za javno zdravstvo, i Stožer civilne zaštite Republike Hrvatske. Odluke Stožera donose se pod neposrednim nadzorom Vlade Republike Hrvatske.

Radi provođenja sigurnosne mjere za zaštitu pučanstva od zaraznih bolesti osobama iz stavka 2. točke 4. ovoga članka pripada naknada, osim ako su ispunjene pretpostavke iz stavka 4. ovoga članka.

Iznos naknade kao i mjerila za određivanje naknade iz stavka 4. ovoga članka određuje ministar uz suglasnost ministra nadležnog za financije.

Sigurnosne mjere iz stavka 2. ovoga članka koje naređuje ministar i Stožer civilne zaštite Republike Hrvatske objavljuju se u »Narodnim novinama«.

Članak 79.

Za svaku povredu odredaba ovoga Zakona sanitarni inspektor Državnog inspektorata može, na licu mjesta, naplatiti novčanu kaznu u iznosu od 5.000,00 kuna.